

DEVET ČLANOV SLOVENSKE ODPRAVE BO POSKUŠALO SPLEZATI NA K-2

SLOVENCİ NA GORI VSEH GORÁ

MARJAN RAZTRESEN

Na K-2, drugo najvišjo goro sveta (8611 m), je 9. maja odšla devetčlanska slovenska alpinistična odprava, ki ima namen prek vzhodnega grebena, se pravi po smeri prvopristopnikov, v klasičnem slogu priplezati na vrh gore, eden od članov odprave pa naj bi se z vrha smučal do baznega tabora. Organizator odprave je Planinska zveza Slovenije, glavni pokrovitelj, sponzor, pa Smelt International iz Ljubljane. Odprava se bo vrnila v Slovenijo 5. avgusta.

K-2 je poleg Anapurne edini osemtisočak na svetu, na katerega slovenski alpinisti še niso priplezali. Leži v Karakorumu, ki ga po pravici imenujejo »streha sveta«, saj se v njem kar 50 vrhov dviga prek 7300 metrov, le 110 pa jih je na vsem svetu. Od štirinajstih samostojnih osemtisočakov stojijo štirje v Karakorumu, najvišji med njimi pa je K-2. Prvi alpinisti so goro odkrili že pred prvo svetovno vojno in pred drugo svetovno vojno kar dvakrat dosegli na njem višino prek 8000 metov. Leta 1954 pa je članoma italijanske odprave **Lacedelliju** in **Compagnoniju** uspel prvi vzpon na vrh. Šele leta 1977 so bili ljudje drugič na vrhu te gore.

VSI ČLANI ODPRAVE

Leta 1986 so se slovenski alpinisti prvič sprijeli z Goro gorá, kot tudi imenujejo K-2. **Tomu Česnu** je v solo vzponu uspelo preplezati novo smer v jugovzhodni steni in jo na višini 8000 metrov priključiti na smer prvopristopnikov. Vrha pri tem vzponu zaradi spremembe vremena ni dosegel. Leta 1988 pa je goro naskakovala močna 12-članska slovenska odprava. Poskušala je ponoviti najtežjo smer po jugo-jugovzhodnem stebri, vendar (spet) zaradi slabega vremena vrha ni dosegla. Sedanji tretji poskus je načrtovan po smeri prvopristopnikov, po smeri Abruzzi.

Vodja odprave je **Tomaž Jamnik**, 55-letni inženir elektrotehnike iz Kranja, ki je bil prvič na odpravi (v Hindukuš) pred več kot 20 leti, sodeloval pa je tudi na odpravi na Mount Everest in bil vodja slovenske odprave na K-2 leta 1988.

Zdravnik odprave je Ljubljčan **dr. Damijan Meško**, star prav tako 55 let, preizkušen odpravarski zdravnik in hkrati tudi alpinist, ki je enako kot vodja že sodeloval tudi na odpravi na K-2 leta 1988.

Stari odpravarski maček je Splitčan **Stipe Božič**, 42-letni snemalec in udeleženec osmih himalajskih odprav, ki je doslej po dveh smereh dvakrat priplezal na vrh Mount Everesta ter bil

Znak sedanje slovenske odprave na K-2

poleg tega še na dveh osemtisočakah, na Manasluju in Kangčendzengi. Pričakovati je mogoče, da bo v navezi skupaj s svojim starim soplezalcem in himalajskim tovarišem Vikijem Grošljem in da bo snemal dogajanja na odpravi.

Leto dni mlajši od Božiča je »lovec na osemtisočake« **Viki Grošelj**, športni pedagog iz Ljubljane in udeleženec enajstih himalajskih odprav, ki je na svoji akciji »8000 plus« doslej že priplezal na vrhove devetih osemtisočakov: leta 1975 na Makalu, 1984 na Manaslu, 1986 na Broad Peak in Gašerbrum II, leta 1988 na Čo Oju, 1989 na Lotse, Everest in Šišo Pangmo ter leta 1991 na Kangčendzengo. Med letoma 1985 in 1990 se je povzpel tudi na najvišje vrhove vseh celin (razen Antarktike). O svojih vzponih je napisal pet knjig.

30-letni **Davorin Karničar**, po poklicu trener smučanja, doma z Jezerskega, ki je doslej opravil kar 820 alpinističnih vzponov in spustov s smučmi, bo tisti mož iz slovenske odprave, ki se ima namen z vrha K-2 smučati v bazni tabor. Če mu bo to uspelo, bo to eno od redkih smučanj z vrha osemtisočaka doslej.

Boštjan Kekec, 34-letni vojaški inštruktor, doma iz Škofje Loke, je od leta 1976, odkar se ukvarja s plezanjem, opravil 900 plezalnih vzponov. Aktiven je v vseh oblikah alpinističnih dejavnosti, v odpravarstvu, plezanju visokih alpskih sten, športnem plezanju, tumem smučanju in deloma tudi ekstremnem smučanju.

Iz Kamnika je 27-letni **Rado Nadvešnik**, strojni ključavničar, ki je bil doslej na dveh himalajskih odpravah in je tudi že priplezal na vrh osemtisočaka Čo Oja.

Zvonko Požgaj iz Ljubljane je najmlajši član odprave; star je 24 let in je po poklicu električar. Enako kot njegov štiri leta starejši odpravarski

kolega **Boris Sedej**, avtomehanik-voznik iz Idrije, je še brez himalajskih izkušenj, pač pa sta oba preplezala dolgo vrsto zelo težavnih smeri v Centralnih Alpah.

STROŠKI: 90 000 DOLARJEV

Odprava je odletela z ljubljanskega letališča Brnik prek Zürich in Karačija v pakistanski Islamabad. Od tod ima namen iti v mesto Skardu ter iz tega mesta s traktorji ali džipi v Dassu, od tam pa s 160 nosači na ledenik Baltoro in dalje na ledenik Austin, kjer bo v višini 5100 metrov postavila bazni tabor. Ta pot bo predvidoma trajala kakšnih deset dni.

Tam naj bi po načrtu prve junijske dni začeli brez podpore višinskih nosačev in dodatnega kisika plezati proti vrhu gore, potem ko bo v baznem taboru blizu štiri tone opreme in hrane. Do višine 8000 metrov nameravajo postaviti pet višinskih taborov, iz zadnjega pa naj bi v drugi polovici junija poskusili priplezati na vrh. V začetku julija naj bi končali svoje poslanstvo na gori, sredi julija naj bi pospravili bazni tabor in se proti koncu julija vrnili v Islamabad, od tam pa v Ljubljano.

To je letošnja osrednja alpinistična akcija PZS, ki bo po predračunu stala 90.000 ameriških dolarjev, od tega pa bo šlo samo za nosače 25.000 dolarjev.

Prvotni cilj slovenske odprave na K-2 je bil mnogo zahtevnejši - zahodna še nepreplezana stena, v katero se alpinisti z vsega sveta že več let zaletavajo, pa je doslej še niso zmogli. Slovenska planinska organizacija je pri pakistanskih oblasteh pred dvema letoma vložila prošnjo za to smer, ko pa ni mogla najti ustreznih plezalskih ekip, je to plezanje odpovedala in prijavila klasično smer. Ta čas bodo po informacijah, ki jih imajo naši alpinisti, na gori še odprave iz Nemčije, Kanade, Švedske, Nizozemske, Velike Britanije in nemara še kdo. Nizozemci bodo imeli s seboj satelitski oddajnik in so slovenskim plezalcem že ponudili sodelovanje - seveda za primerno plačilo. Tako bodo lahko sproti v domovino sporočali o svojem plezanju.

SMUČANJE Z VRHA

Na tiskovni konferenci, ki so jo člani odprave pripravili pred odhodom iz Ljubljane, je največ pozornosti novinarjev veljalo Karničarjevemu smučanju z vrha gore. Ko ga je eden od predstavnikov tiska vprašal, kako je mogoče - glede na fotografijo, ki jo imamo pred seboj - tam sploh smučati, je Davo Karničar odgovoril, da bo na to lahko zelo natančno odgovoril po vrnitvi domov. Dejal je, da smučanje ne bo najtežavnejše; najtežja bo nošnja opreme na vrh, se pravi nošnja smuči in čevljev, kajti na goro bo

To je K-2, gora, na katero plezajo slovenski alpinisti; če dobro pogledate, je na levi strani spodaj bazni tabor

naš alpinist vzel prave smučarske čevlje, ker je po njegovih besedah tam prenevarno peljati s turnosmučarskimi čevlji. »Sicer pa je že čas,« je dejal, »da Slovenci kot smučarski in planinski narod poskušamo ti dve dejavnosti združiti na najvišji ravni.« Ob tem je povedal, da je ob takem podvigu pomembno oceniti mejo svojih zmožnosti, kajti če greš predaleč, kot je dejal, se tak podvig lahko zelo tragično konča.

Z vrhov osemtisočakov je bilo doslej le nekaj smučanj, pa nobenih ponovitev. Kolikor vemo, je bil doslej najvišji start za smučanje predvrh Everesta.

Turistična Alpska Slovenija

V januarski številki publikacije Na sončni strani Alp, ki jo je izdajalo takratno ministrstvo za turizem, je bila objavljena vest Predstavitev Alpske turistične komisije, v kateri beremo:

V New Yorku se je 11. januarja 1993 z osnutkom videofilmna The Grand Tour of the Alps predstavila Alpska turistična komisija - članice so Nemčija, Švica, Italija, Avstrija in Slovenija - in napovedala, da bosta videokaseta in brošura s tem naslovom na trgu marca letos. Sponzor letošnje brošure je ena največjih ameriških turističnih revij Traveller/Conde Nast z naklado 90.000 izvodov.

Brošura bo natisnjena v 250.000 izvodih, še preden bo izšla, pa bo v reviji Traveller objavljen članek o Sloveniji na štirih straneh.

Ameriški novinarji naj bi po programu brošure The Grand Tour of the Alps maja odšli na študijsko potovanje, pri čemer je bil obisk Slovenije predviden za 22. maj.